

**ע"פ 1072/22 - מוחמד ג'ולאני, עאדל ג'ולאני, ניבין ג'ולאני, חברת
אליאבוסין ללאסתתמר וללעקאר, אברהים ג'ולאני, באסמה
ג'ולאני, חברת בית אלמקדס נגד מדינת ישראל**

בית המשפט העליון

ע"פ 1072/22

לפני: כבוד הנשיאה א' חיות

המערערים:

1. מוחמד ג'ולאני
2. עאדל ג'ולאני
3. ניבין ג'ולאני
4. חברת אליאבוסין ללאסתתמר וללעקאר
5. אברהים ג'ולאני
6. באסמה ג'ולאני
7. חברת בית אלמקדס

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על החלטתו של בית משפט השלום בירושלים
מיום 6.2.2022 בה"ת 64971-07-21, בה"ת
64973-07-21 ובה"ת 64976-07-21 אשר ניתנה על
ידי השופטת ע' בר-טל

בשם המערערים: עו"ד אריאל עטרי

פסק-דין

ערעור על החלטתו של בית משפט השלום בירושלים (השופטת ע' בר-טל) מיום 6.2.2022 בה"ת
64971-07-21, בה"ת 64973-07-21 ובה"ת 64976-07-21 שלא לפסול עצמו מלדון בעניינם של המערערים.

עמוד 1

1. ההליכים נושא הערעור דנן, שהדיון בהם אוחד, נוגעים לבקשה להשבת רכוש שאותו תפסה המשיבה מחזקתם של המערערים במסגרת חקירה פלילית. לאחר שני דיונים שהתקיימו בפני המותב (ביום 3.8.2021 וביום 30.9.2021), ביום 7.11.2021 נתן המותב החלטה שבה קבע כי אין להיעתר לבקשה להחזרת התפוסים, למעט ביחס לסכום כסף שנתפס מחשבונה של עמותה מסוימת שאינה נמנית עם המערערים בהליך דנן. על כן קבע המותב כי ניתן להמשיך ולהחזיק ברכוש התפוס למשך 180 ימים מיום תפיסתו, וכי חשבונה של העמותה ישוחרר בתנאים מסוימים שפורטו בהחלטה. המערערים הגישו על החלטה זו ערר לבית המשפט המחוזי, ובמסגרתו הגיעו הצדדים להסכמה על עריכת שינויים בתנאים לשחרור חשבון העמותה. בכפוף לשינוי זה נדחה הערר ביום 14.12.2021 (ע"ח 16283-12-21). להשלמת התמונה יצוין כי בקשות רשות ערר שהגישו חלק מהמערערים על החלטה זו, עודן תלויות ועומדות (בש"פ 699/22; בש"פ 827/22; בש"פ 829/22).

2. למחרת, ביום 15.12.2021, הגישה המשיבה בקשה להארכת הצו להחזקת הרכוש התפוס למשך 180 יום נוספים. בהמשך אותו היום הורה המותב למערערים להגיב לבקשה, וביום 20.12.2021 הודיעו המערערים על התנגדותם לבקשה אך לא פירטו את נימוקיהם לכך. על רקע זה הורה המותב למערערים ביום 21.12.2021 להגיש "תגובה מפורטת הכוללת את כל הטענות". ביום 29.12.2021 הגישו המערערים הודעה בה צוין שבקשת המשיבה הייתה לקונית ביותר וכי אין בידי המערערים את העובדות והראיות הרלוונטיות. עם זאת, המערערים הוסיפו כי ככל שהמותב יורה על העברת תיק החקירה לעיונו של בא-כוחם, או יורה למשיבה להשיב לשאלותיהם "זמן מספק לפני הדיון" - אזי יוכל בא-כוח המערערים להגיש תגובה בנושא.

בהחלטה מהמשך יום 29.12.2021 צוין המותב כך:

"ניתן להגיש תגובה, אף ללא קבלת תיק החקירה, אשר בכל מקרה לא ימסר בשלב זה ל[מערערים].

יש להגיש תגובה הכוללת, בין היתר, הסבר מדוע בשלב זה ולנוכח החלטת בית המשפט המחוזי, אשר בחן את הראיות אך לפני ימים ספורים, יש לדחות את הבקשה להארכת צו התפוסים."

משלא הוגשה הודעה נוספת מטעם המערערים, ביום 6.1.2022 הורה המותב למערערים להגיש את תגובתם עד ליום 10.1.2022, וכן הורה על הארכת צו התפיסה עד למתן החלטה אחרת.

3. ביום 10.1.2022 הגישו המערערים בקשה לפסילת המותב. בבקשה נטען כי הנטל להצדקת הפגיעה בזכויותיהם מוטל בראש ובראשונה על המשיבה, וכי על המותב לשמוע את עמדות שני הצדדים על בסיס הראיות והנסיבות "הנכונות למועד הדיון". על רקע זה טענו המערערים כי המותב פגע בזכויותיהם במספר היבטים. תחילה נטען כי המותב החליט "ליתן צו הפוגע בזכויות [המערערים] למשך 180 ימים, בהחלטה לקונית וללא דיון", וזאת חרף "פניות חוזרות ונשנות" של בא-כוח המערערים לקיום דיון. בנוסף הפנו המערערים להליך אחר שנדון בפני המותב (צ"א 6391-08-21; להלן: ההליך הנוסף) - שבמסגרתו שכנע המותב את המשטרה וצדדים שלישיים שנכחו בדיון "להסכים לפגוע בזכויותיהם של [המערערים]". לטענת המערערים, בהמשך להסכמה זו אכן ניתן צו הפוגע בזכויותיהם, וזאת מבלי שהם זומנו לדיון ומבלי שעמדתם נשמעה במהלכו. המערערים סברו כי יוזמה זו של המותב מעידה כשלעצמה על קיומה של דעה קדומה מצדו. על רקע זה ביקשו המערערים מהמותב לבטל את ההחלטות "שניתנו ללא שמיעת[ם]" ולפסול את עצמו מלדון בעניינם.

4. המשיבה, מצדה, התנגדה לפסילת המותב. בתגובתה מיום 19.1.2022 הסבירה המשיבה, בין היתר, כי ההליך הנוסף עניינו בקשתה להקפאת הזכויות בנכס מקרקעין מסוים. לאחר שהבקשה הוגשה ביום 3.8.2021, נעתר המותב לבקשה באופן זמני והורה למשיבה להמציא לבעלי הקרקע את הבקשה ואת החלטתו, על מנת שהבעלים יגישו תגובה מטעמם. לטענת המשיבה, "התשובה לשאלה מי הם הבעלים אינה ברורה בשלב זה של החקירה", ומשכך הוחלט לעדכן את "כל בעלי העניין הפוטנציאליים" - שעמם נמנים חלק מהמערערים. המשיבה הדגישה כי ניתן למערערים עותק מצו ההקפאה הזמני שנתן המותב במסגרת ההליך הנוסף, ומשכך המערערים ידעו על קיומו של הצו והיה ביכולתם לפנות לבית המשפט בנושא, אך הם בחרו שלא להגיש תגובה מטעמם. במקביל, בעלי עניין אחרים במקרקעין הגישו תגובה לבית המשפט וביקשו לקיים דיון בנושא, ודיון זה אכן התקיים ביום 8.11.2021. לטענת המשיבה, במהלך הדיון בהליך הנוסף התעוררה מחלוקת בנוגע לזהות בעלי הזכויות במקרקעין, ועל רקע זה הציע המותב להבהיר בהחלטה שתינתן "כי הזכויות שנתפסו [הן] הזכויות של [המערערים] וכן הובהר כי אין בהסכמה זו כדי שכל צד יכיר בטענות הצד השני". מכל מקום, המשיבה הדגישה כי פרוטוקול הדיון בהליך הנוסף הועבר למערערים, ומשכך ניתנה להם הזדמנות נוספת להעלות טענות בנושא.

המשיבה הוסיפה והסבירה כי המערערים בחרו להשיג על ההחלטה שנתן המותב בהליך הנוסף רק כחודש וחצי לאחר שניתנה, במסגרת ערר שהגישו ביום 24.12.2021 (ע"ח 53030-12-21). להשלמת התמונה יצוין כי המותב שדן בערר (השופט ר' יעקובי) הורה על מחיקתו ביום 26.12.2021, וציין כי המסלול הדיוני הנכון בהקשר זה הוא פנייה לבית המשפט שנתן את ההחלטה בבקשה לביטולה. בעקבות זאת הגישו המערערים בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון, אשר הורה ביום 3.2.2022 על החזרת הדיון לבית משפט השלום על מנת שיקיים דיון במעמד הצדדים ויקבל החלטה לאחר הדיון (בש"פ 451/22; השופט ע' פוגלמן).

5. בית המשפט קמא דחה את הבקשה לפסילתו ביום 6.2.2022 והדגיש כי לא גיבש כל דעה קדומה ביחס למערערים. המותב ציין כי טענותיהם של המערערים ביחס להליכים הנוכחיים אינן ברורות, שכן לא ניתנה החלטה המורה על הארכת צו התפיסה למשך 180 יום. עוד הבהיר המותב כי ביקש את תגובתם של המערערים "בכדי לייעל את הדיון שייקבע, ולהימנע ממצב של דיון נוסף האורך מספר שעות"; וכי ההחלטה מיום 29.12.2021 אינה עולה כדי הבעת דעה אלא אך "הזמנה להתייחס לסוגיה מסויימת בעניין הראיות" - וזאת על רקע העובדה שזמן קצר קודם לכן דן בית המשפט המחוזי, במסגרת הערר שהוגש, בשאלת קיומו של חשד סביר לביצוע העבירה. עוד הסביר המותב כי במסגרת הדיון שהתקיים בהליך הנוסף "הובהר, כי כוונת המשיבה היא להטיל מגבלה אך ורק על זכויות [המערערים] ולא על זכויות הצדדים השלישיים [...] כמו כן ניתנה הזדמנות נוספת [למערערים] ליתן עמדתם, והובהר כי יש להעביר את ההחלטה [למערערים]". עוד הדגיש המותב כי המערערים לא פנו אליו בבקשה לביטול הצו שניתן בהליך הנוסף. כמו כן הדגיש המותב כי הוא "רשאי ליתן צו במעמד צד אחד ואין הוא מחוייב לקיים דיון. ל[מערערים] שמורה הזכות לבקש לבטל החלטה זו ואף לקיים דיון בעניין". מכל מקום, כך ציין המותב, גם אם טעה בהחלטתו - אין בכך כדי להעיד על קיומה של דעה קדומה נגד המערערים.

6. מכאן הערעור שלפני, בו טוענים המערערים כי יש להורות על פסילת המותב ולו מטעמים של מראית פני הצדק. המערערים מלינים על התנהלותו של המותב לאורך ניהול ההליכים, ובפרט על כך שבעת מתן צווי התפיסה המקוריים בעניינם (בהחלטה מיום 13.6.2021), המותב לא ראה לנכון להודיע להם על קיומם של הצווים על מנת שיוכלו לבקש את ביטולם. כמו כן מודגש כי ההחלטה מיום 7.11.2021, שבה נדחו בקשותיהם להחזרת הרכוש התפוס, ניתנה כשלושה חודשים לאחר הגשת הבקשות וכחודש בלבד לפני שצווי התפיסה המקוריים אמורים היו לפוג - ובכך "רוקנה מתוכן במובנים רבים, את זכותם של המערערים 'לתקוף' את החלטת התפיסה שנתנה בעניינם". המערערים

מוסיפים ומפרטים בהקשר זה על הערר שהגישו לבית המשפט המחוזי ועל בקשות רשות הערר שהוגשו לבית המשפט העליון - אך לטענתם "זה אינו נושא של ערעור זה", ו"אילו זו הייתה הטענה היחידה - המערערים לא היו מבקשים לפסול את [המותב] (פסקאות 8 ו-33 לערעור).

עוד מעלים המערערים השגות על ההחלטה מיום 6.1.2022, שבה הוארך צו התפיסה עד להחלטה אחרת, ולטענתם משמעותה של החלטה זו היא כי ניתן בעניינם "צו ל-180 ימים, אלא אם תשונה ההחלטה". לגישתם יש טעם לפגם בכך שהחלטה זו ניתנה ללא שמיעת ראיות, מבלי שהוצגו נימוקים להארכת הצו ומבלי שנשמעו טענותיהם בנושא. כמו כן חוזרים המערערים על טענותיהם בנוגע להתרחשויות בהליך הנוסף, ובפרט בנוגע לאי-זימוןם לדיון שבמהלכו יזם המותב מתן צו תפיסה ביחס אליהם. המערערים סבורים כי התנהלותו של המותב מעידה על גיבוש דעה קדומה "באופן שהביא לפסיקה נגדם, גם מבלי שישבור [המותב] שיש צורך בשמיעת קולם" או בשמיעת נימוקי המשיבה לפגיעה בזכויותיהם. כמו כן נטען כי במסגרת ההליך הנוסף התנהל המותב "כמי שמעורב בהליכים בצורה אקטיבית ומבקש לפעול נגד המערערים".

7. המערערים מוסיפים וטוענים כי המותב השהה את מתן החלטת הפסלות, אשר ניתנה כחודש לאחר שנתבקשה פסילתו, ומדגישים כי לכל אורך תקופת הביניים נגרמה פגיעה מתמשכת בזכויותיהם עקב צו התפיסה הזמני. עוד מלינים המערערים על כך שהמותב לא ציין בהחלטת הפסלות את החלטתו של השופט פוגלמן בבש"פ 451/22, אשר הורתה על קיום דיון במעמד הצדדים בפני המותב; ומעלים השגות על קביעת המותב כי "בית משפט רשאי ליתן צו במעמד צד אחד ואין הוא מחוייב לקיים דיון". בהקשר אחרון זה טוענים המערערים כי פרשנותו השגויה של המותב להוראות הדין, שאותה "ייחדה השופטת למערערים", מעידה כשלעצמה על גיבוש דעה קדומה בעניינם.

8. דין הערעור להידחות. תחילה יצוין כי טענות המערערים בנוגע להחלטות מיום 13.6.2021 ומיום 7.11.2021 לא הועלו בבקשת הפסלות, ומשכך אין מקום להידרש להן לראשונה במסגרת הערעור דנן (ע"פ 160/21 גבאי נ' מדינת ישראל - אגף המכס, פסקה 8 (21.1.2021)). טענות אלו ממילא לוקות בשיהוי משמעותי שהמערערים לא סיפקו לגביו כל נימוק (סעיף 146(ג) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982; והשוו: ע"פ 3033/21 חלפון נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (5.5.2021)), מה גם שהמערערים עצמם ציינו כי טענות אלו "אינן" נושא של ערעור זה".

9. לגופו של עניין, לא שוכנעתי כי האירועים שתיארו המערערים בבקשת הפסלות ובערעור שלפניי מקימים חשש ממשי למשוא פנים מצד המותב. בעבר נפסק לא אחת כי החלטות דיוניות שניתנות בהליך אינן מקימות, כשלעצמן, עילת פסלות וכי האכסניה להשגה עליהן היא בהליכי ערעור מתאימים - כפי שאכן עשו המערערים ביחס לחלק מהחלטותיו של המותב (ראו, למשל: ע"פ 1609/19 שוראקי נ' מדינת ישראל, פסקה 4 (6.3.2019); וביחס להארכת תוקפו של צו תפיסה עד לקיום דיון בנושא, ראו: ע"פ 1871/20 זלצמן נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (29.3.2020)). מכל מקום, עיון בהחלטות שהוזכרו בבקשת הפסלות אינו מגלה בסיס לטענת המערערים כי המותב גיבש בעניינם דעה קדומה, או לטענה כי המותב "ייחד" עבורם מתכונת דיונית שאין לה עיגון בדין.

10. ההשגות שהעלו המערערים לגבי מועד מתן החלטת הפסלות, אף הן אינן מצדיקות את פסילת המותב. סעיף 77א(ב) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984 קובע כי על המותב להכריע בבקשת פסלות "לאלתר ולפני שיתן כל החלטה אחרת". בענייננו ההחלטה בבקשת הפסלות ניתנה 18 יום לאחר שהמשיבה הגישה את תגובתה

לבקשת הפסלות ואין בכך משום חריגה מהוראה זו המקימה עילת פסלות (השוו: ע"פ 6895/20 זמיר נ' ועדה מקומית לתכנון ולבניה מנשה, פסקה 6 (5.11.2020)).

אשר על כן, הערעור נדחה.

ניתן היום, כ"ג באדר א' התשפ"ב (24.2.2022).

ה נ ש י א ה
